

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/73/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6625200520
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6625200520.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., zastúpená JUDr. Mgr. Viktorom Balákom, advokátom, so sídlom Povstania 15, 979 01 Rimavská Sobota, proti žalovanému: E. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., zastúpený JUDr. Michalom Matalom, advokátom, so sídlom T. G. Masaryka 8, 984 01 Lučenec, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č.k. 14C/3/2025-53 zo dňa 20. februára 2025, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III. potvrdzuje.

II. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku IV. zrušuje.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj okresný súd) o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol výrokom:

I. Žalobkyňa je oprávnená dočasne užívať na účely podnikania nehnuteľnosť zapísanú na liste vlastníctva č. XXXX, vedeného Okresným úradom Lučenec, katastrálnym odborom pre okres F., obec D., katastrálne územie D., ako stavba so súpisným č. XXX, postavená na parcele CKN č. XXX/X, druh stavby Budova obchodu a služieb, popis stavby G. H. I..

II. Žalovaný je povinný strpieť výkon práva žalobkyne podľa predchádzajúceho výroku a zdržať sa akéhokoľvek obmedzenia, sťaženia, alebo znemožnenia dočasného užívania uvedených nehnuteľností žalobkyňou, a to až do právoplatného skončenia konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

III. Žalobkyňa je povinná podať v lehote do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré zaniklo právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Lučenec zo dňa 31. 07. 2023, sp. zn. 15Pc/2/2023, o rozvode manželstva sporových strán.

IV. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyňi trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobkyňa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadala, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by bola oprávnená dočasne užívať na účely podnikania nehnuteľnosť zapísanú na liste vlastníctva č. XXXX, vedeného Okresným úradom Lučenec, katastrálnym odborom pre okres F., obec D., katastrálne územie D., ako stavba so súpisným č. XXX, postavená na parcele CKN č. XXX/X, druh stavby B. J. K. L., popis stavby G. H. I.. Ďalej žiadala

aby žalovaný bol povinný strpieť výkon jej práva a zdržať sa akéhokoľvek obmedzenia, sťaženia, alebo znemožnenia jej dočasného užívania uvedených nehnuteľností, a to až do právoplatného skončenia konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súčasne navrhla aby bola povinná podať v lehote do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré zaniklo právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Lučenec zo dňa 31. 07. 2023, sp. zn. 15Pc/2/2023, o rozvoze manželstva sporových strán. Zároveň sa domáhala náhrady trov konania od žalovaného.

2.1 Návrh žalobkyňa odôvodnila tým, že v zmysle § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka rozsudkom o rozvoze manželstva strán sporu zo dňa 31.07.2023, nadobudnutím jeho právoplatnosti zaniklo bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu. Žalobkyňa mala záujem vyporiadať zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov dohodou a preto listom zo dňa 15. 02. 2024 bývalému manželovi navrhla vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva dohodou. Medzi stranami sporu sa nepodarilo dosiahnuť zhodu o vyporiadání bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

2.2 Žalobkyňa uviedla, že žalovaný dňa 26. 07. 2024, v nehnuteľnosti patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorá je zapísaná na liste vlastníctva č. XXXX, vedeného Okresným úradom Lučenec, katastrálnym odborom pre okres F., obec D., katastrálne územie D. ako stavba so súpisným č. XXX, postavená na parcele CKN č. XXX/X, druh stavby B. J. K. L., popis stavby G. H. I., ktorá slúži na podnikanie jej a žalovaného, odmontoval zariadenie na internet, prehrávanie hudby, odniesol kávovar s mlynčekom, poškodil barový pult, z ktorého odstránil vystavený alkohol, pričom tieto veci musela nahradiť novými. Žalovaný sa tiež vyjadril, že bude pokračovať v búracích prácach a túto prevádzku mieni zmeniť na iný druh prevádzky. Svedkom tohto incidentu bol p. M. N., ktorý jej pomáhal s inštaláciou nových zariadení namiesto tých, ktoré žalovaný odpojil a odniesol. Žalovaný sa dňa 18. 12. 2024 dopustil ďalšej schválnosti voči nej, keď uzamkol prechodové dvere slúžiace na vstup zákazníkov do vinárne v budove G. H. I. a odmieta jej poskytnúť kľúč od zámku dverí, taktiež odpojil aj poisťky v elektrickej rozvodnej skrini, z ktorej je napájaná budova vinárne a rozvodnú skriňu uzamkol visiacim zámkom, od ktorého jej odmietol poskytnúť kľúč. Týmito úkonmi jej žalovaný znemožnil riadne užívanie nehnuteľnosti a prevádzkovanie jej živnosti v priestoroch G. H. I., a tento stav trvá.

2.3 Žalobkyňa uviedla, že už viac ako 13 rokov pracuje, a to výlučne sama vo Vinárni pod hradom, počas manželstva so žalovaným ako jeho zamestnankyňa a od 01. 08. 2023 ako živnostník na základe živnostenského oprávnenia. Žalobkyňa trpí závažným neurologickým Dermelinizačným ochorením centrálného nervového systému typu Sclerosis multiplex (roztrúsená skleróza), ktorá jej bola diagnostikovaná po hospitalizácii v decembri 2018. V dôsledku tohto neurologického ochorenia má žalobkyňa podstatne obmedzené pracovné možnosti, pričom jej jediným príjmom je práve príjem z podnikateľskej činnosti, ktorú vykonáva prevádzkovaním G. H. I. v obci D., ktorá nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného, ktorý jej bráni nielen v užívaní tejto budovy, ale zároveň aj v podnikateľskej činnosti.

3. Okresný súd posudzoval vec podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 CSP, § 325 ods. 2, písm. d), § 327, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 prvej vety, § 330 ods. 1, § 336 ods. 1, 3, zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 144, § 146 ods. 1, § 148 ods. 1, § 149 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“).

3.1 Súd prvej inštancie sa oboznámil s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia spolu s jeho prílohami a dospel k záveru, že návrh je dôvodný. Z návrhu a predložených listín vyplýva, že žalobkyňa a žalovaný sú bývalí manželia, pričom k vyporiadaniu ich bezpodielového spoluvlastníctva ešte nedošlo. Manželstvo uzavreli dňa 05. 12. 1992 v Mýtnej a rozvedení boli rozsudkom č. k. 15Pc/2/2023 - 42 zo dňa 31. 07. 2023. Strany sporu sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, vedeného Okresným úradom Lučenec, katastrálnym odborom pre J. F., obec D., k.ú. D., ako stavba so súpisným číslom č. XXX, postavená na parcele CKN č. XXX/X, druh stavby B. J. K. L., popis stavby G. H. I. v podiele 1/1.

3.2 Z návrhu žalobkyne na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov dohodou, vyjadrenia žalovaného, stanoviska žalobkyne k vyjadreniu, ďalšieho vyjadrenia žalovaného, záznamu z rokovania strán sporu mal okresný súd osvedčené, že pred podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prebiehali mimosúdne rokovania za účelom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva

dohodou. Žalovaný nesúhlasil s navrhovaným spôsobom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorý navrhla žalobkyňa.

3.3 Z osvedčenia o živnostenskom oprávnení a potvrdenia o prevádzke na území obce D. mal okresný súd taktiež osvedčené, že žalobkyňa vykonáva od 01. 08. 2023 podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia s prideleným IČO: 55 646 352 v prevádzkarni I. G., I. XXX/XX, D.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec podaním zo dňa 04. 02. 2025 potvrdil, že žalobkyňa nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Podľa záverov ambulantných správ mal okresný súd osvedčené, že žalobkyňa má neurologické ochorenie typu Sclerosis multiplex.

3.4 Z listín, ktoré predložila žalobkyňa mal okresný súd osvedčenú existenciu nezhôd medzi bývalými manželmi, t. j. sporovými stranami. Z čestného vyhlásenia mal okresný súd osvedčené, že žalovaný sa nevhodne správal k žalobkyni za prítomnosti svedka, ktorý bol žalobkyňou dňa 26. 07. 2024 privolaný na pomoc do vinárne, nakoľko žalobkyňa po príchode do práce zistila, že jej bývalý manžel odpojil a schoval internetové zariadenie, znefunkčnil E kasu, odpojil zariadenie na reprodukciu hudby, poškodil barový pult. Žalovaný za prítomnosti svedka uviedol, že bude pokračovať s búracími prácami a on si tam urobí niečo iné ako krčmu. Z sms správ, ktoré žalobkyňa posielala právnemu zástupcovi žalovaného, vyplýva, že žiadala žalovaného aby jej nebránil podnikať v spoločnej nehnuteľnosti Vinárni pod hradom.

3.5 Okresný súd uviedol, že pokiaľ nedôjde k dohode alebo k súdnemu rozhodnutiu o vyporiadaní BSM, prípadne spôsobu určenia užívania vecí rozhodnutím súdu alebo k zákonnej domnienke (uplynutím 3-ročnej doby v zmysle § 149 ods. 4 OZ), v prípade vecí patriacich do BSM, sú obaja bývalí manželia úplnými vlastníkmi vecí, pričom vlastnícke právo jedného je obmedzené vlastníctvom druhého, a teda obaja majú právo užívať veci spoločne. Okresný súd dospel k záveru, že žalovaný svojím konaním (demonťovaním zariadenia na internet, poškodzovaním zariadenia prevádzky, odmietaním poskytnutia kľúča od zámku prechodových dverí, ktoré sú určené pre vstup zákazníkov do budovy, znefunkčnením prívodu elektriny do budovy) znemožňuje žalobkyni ako bezpodielovému spoluvlastníkovi právo túto spoločnú vec užívať na účely podnikania, čo je jej jediným príjmom, a preto mal osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej o vyporiadaní BSM, tak ako to žalobkyňa navrhla, preto jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

3.6 O podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia okresný súd rozhodoval ako o návrhu podanom pred začatím konania vo veci samej. Vzhľadom na skutočnosť, že išlo o neodkladné opatrenie, ktorým v danom prípade nebolo možné vyriešiť vzťahy medzi účastníkmi konania natrvalo, okresný súd v zmysle ustanovenia § 336 CSP uložil žalobkyni povinnosť podať žalobu vo veci samej a to v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie.

3.7 O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému priznal v rozsahu 100 %.

4. Proti rozhodnutia súdu prvej inštancie podal žalovaný v súlade s § 355 ods. 2 CSP, § 357 písm. d) CSP odvolanie v zákonnej lehote, namietal nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne skutkové zistenia súdom prvej inštancie. Žalovaný navrhol napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4.1 Odvolateľ poukázal na to, že žalobkyňa vo svojom návrhu opomenula tú skutočnosť, že aj on má v danej nehnuteľnosti - Vináreň pod hradom zriadenú prevádzku pohostinskej činnosti a to už od 19. 03. 2008.

4.1.1 Písomnou výzvou ešte dňa 15. 05. 2024 vyzval odvolateľ žalobkyňu, aby na svoju podnikateľskú činnosť nepoužívala uvedenú nehnuteľnosť a súbor huteľných vecí a zároveň aby mu nebránila v podnikateľskej činnosti v danej nehnuteľnosti, čím mu vzniká škoda vo forme ušlého zisku. Neodkladné opatrenie, ktoré vydal súd v podstate znemožňuje žalovanému vykonávať podnikateľskú činnosť v zriadenej prevádzke na ktorú spĺňa všetky podmienky.

4.1.2 Žalovaný popieral, že by žalobkyni akýmkoľvek spôsobom bránil v užívaní nehnuteľnosti Vinárne pod hradom. Dňa 26. 07. 2024 odmontoval zariadenie na internet, ktorého vlastníkom bol sám a slúžilo pre potreby jeho prevádzky. Takéto konanie nijakým spôsobom nebránilo žalobkyni v užívaní nehnuteľnosti. Súčasne poprel, že by žalobkyni robil akékoľvek schválnosti s cieľom vyhnúť sa mimosúdnemu vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Podstatou nezhôd medzi účastníkmi konania sú len rozdielne názory na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Taktiež poukázal na skutočnosť, že zo žalobkyňou predložených otváracích hodín prevádzky vyplýva, že svoju prevádzku prevádzkovala len počas turistickej sezóny. Tvrdil, že prevádzka nikdy nebola otvorená v mesiaci december ako to účelovo tvrdí žalobkyňa.

4.1.3 Na záver odvolateľ uviedol, že svojím konaním neznemožňuje žalobkyni ako bezpodielovému spoluvlastníkovi spoločnú vec - Vináreň pod Hradom užívať, práve naopak v nehnuteľnosti má zriadenú prevádzkareň ako žalobkyňa a to od 19. 03. 2008 (t. j. 17 rokov). Má viaceré zdravotné problémy neurologického charakteru a z tohto dôvodu má tiež podstatne obmedzené možnosti uplatnenia na trhu práce a jeho prevádzkareň - Vináreň pod Hradom môže byť pre neho v podstate jediným reálnym zdrojom príjmu.

4.2 Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že uznesenie okresného súdu je podľa jej názoru vecne správne, nesúhlasí s dôvodmi uvádzanými žalovaným v odvolaní. Poukázala na to, že primárnou činnosťou, ktorej sa žalovaný venuje už od roku 2006 ako živnostník je stavebná činnosť, čomu nasvedčuje aj jeho obchodný názov E. B. - Stavo - Final. Žalovaný si až od 19. 03. 2008 zriadil živnosť s predmetom podnikania: pod bodom 9. Poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu, a to po tom ako sa spolu dohodli, že prevádzku vo Vinárni pod hradom zriadi práve za účelom vytvorenia pracovného miesta pre ňu, aby nemusela dochádzať do zamestnania. Žalovaný už v tom čase mal živnostenské oprávnenie, tak sa dohodli, že si žalovaný len rozšíri predmet podnikania a ona si nebude zriaďovať vlastnú živnosť. Situácia sa zmenila v súvislosti s rozvodom ich manželstva, kedy sa osamostatnila a zriadila si živnosť, ktorú vykonáva od 01. 08. 2023.

4.2.1 K výzve zo dňa 15. 05. 2024, ktorou ju žalobca účelovo vyzval, aby svoju podnikateľskú činnosť nevykonávala v budove Vináreň pod hradom a na zdržanie sa ďalších činností uviedla, že žalovaný zamlčal, že táto výzva bola v rozpore s ich predchádzajúcou dohodou, ktorú jej odoslal až po tom, ako ona navrhla vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ďalej zamlčal aj to, že listom odoslaným dňa 29. 05. 2024, na výzvu žalovaného odpovedala a odmietla jeho tvrdenia uvedené vo výzve, pričom poukázala práve na ich dohodu nielen o prevádzkovaní vinárne, ale aj o úhrade nákladov za úhradu elektriny, plynu, vody a internetu v ich rodinnom dome a za úhradu elektriny a internetu v budove Vinárne. Žalovaný od rozvodu manželstva svoju živnosť v budove Vinárne pod hradom neprevádzkuje, hoci mu v tom nič nebráni. Za účelom vyvrátenia tvrdení žalovaného, podľa ktorých mala prevádzku otvorenú len počas turistickej sezóny (čo nevyplýva ani z otváracích hodín potvrdených obcou D.) a že nikdy nemala byť otvorená v mesiaci december predložila súdu ako dôkaz tzv. report sumárnych obrátov pokladne za mesiac december 2023 a za mesiac december 2024.

4.3 Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne zotrval na dôvodoch odvolania. Podľa odvolateľa nie je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania. Neodkladné opatrenie, ktoré vydal súd mu v podstate znemožňuje vykonávať podnikateľskú činnosť v zriadenej prevádzke na ktorú spĺňa všetky podmienky. Nemôže byť účelom neodkladného opatrenia obmedzenie druhého manžela v jeho podnikateľskej činnosti, ktorú vo G. H. I. preukázateľne vykonával skôr ako žalobkyňa a nemôže požívať takúto právnu ochranu. Poukázal na skutočnosť, že uhrádza všetky náklady spojené s elektrinou a internetom v budove prevádzky G. H. I. a taktiež náklady týkajúce sa bývania v rodinnom dome. Z tohto dôvodu vypol v prevádzke elektrinu v decembri 2024. Žalobkyňa následne odpíliła zámky na rozvodovej skrini, o čom informoval Obvodné oddelenie PZ v Lovinobani. Žalobkyňa v súčasnosti napriek jeho nesúhlasu opätovne odoberá elektrinu v prevádzke. Nehnuteľnosť, v ktorej je zriadená prevádzka bola zakúpená z finančných prostriedkov, ktoré zabezpečil tvrdou prácou ako pomocný robotník v zahraničí. Na otvorenie prevádzky Vinárne a na nákup tovaru si musel požičať od známeho sumu 2.500,- Eur.

4.3.1 Ďalej odvolateľ uviedol, že žalobkyňa po rozvode v roku 2023 bez jeho súhlasu začala prevádzkovať jeho prevádzku pod svojou novozriadenou živnosťou. Žalobkyňa dala zamestnávateľovi - E. B. STAVO FINAL formálnu výpoveď, zriadila si vlastnú živnosť, ktorú prevádzkuje v jeho prevádzke

a zároveň na prevádzkovanie živnosti začala používať jeho inventár vrátane tovaru. Na záver poukázal na lekársku správu, z ktorej vyplývajú viaceré zdravotné problémy a obmedzenia, ktoré mu znemožňujú vykonávať manuálne práce. Má záujem užívať prevádzku G. H. I. v súlade so svojim živnostenským oprávnením namiesto ťažkej manuálnej práce a aj vzhľadom na neustále zdravotné problémy s chrbtom. Zároveň poukázal na ukončené stredoškolské vzdelanie žalobkyne s maturitou ekonomického zamerania, ktoré predstavuje vysoký potenciál uplatnenia na trhu práce a prevádzka živnosti vo G. nie jej jediný možný zdroj príjmu.

4.4 Žalobkyňa vo vyjadrení k replike žalovaného zotrvala na skutočnostiach uvedených v jej predchádzajúcom vyjadrení. Žalovaný neodôvodnene tvrdí, že neodkladné opatrenie znemožňuje žalovanému vykonávať podnikateľskú činnosť v zriadenej prevádzke, v skutočnosti by mohol vykonávať podnikateľskú činnosť, a to aj v tej istej budove Vinárne pod hradom (súbežne s ňou), avšak podmienky na prevádzkovanie prevádzky G. H. I. má v súčasnosti len ona, o prevádzkovaní Vinárne pod hradom žalobkyňou po rozvode sa dohodli, vrátane úhrady nákladov za energie v budove vinárne aj v rodinnom dome, čoho dôkazom je aj to, že žalovaný od tej doby vôbec neprevádzkuje túto prevádzku.

4.4.1 Ďalej žalobkyňa poukázala aj na odpoveď žalovaného zo dňa 30. 05. 2025 na jej žiadosť zo dňa 21. 03. 2025, z ktorej vyplýva, že žalovaný žiada od nej uhradiť polovicu nákladov za odber elektriny zo sumy 55 Eur a za odber plynu zo sumy 102 Eur t. j. spolu sumu vo výške 78.50 Eur mesačne. K výške nákladov za odber elektriny v budove vinárne sa žalovaný vyjadruje tak, že je potrebné ďalšie rokovanie ohľadom jej podnikateľských aktivít. Aj táto odpoveď potvrdzuje, že žalovaný v budove G. H. I. nepodniká, a zároveň, že nenamietajú jej podnikanie v tejto prevádzke a teda vyvracia tvrdenia žalovaného, že táto jeho prevádzka môže byť pre neho v podstate jediným reálnym zdrojom príjmu, tak ako to vyplýva aj z odvolania žalovaného a jeho vyjadrenia. Tvrdenia žalovaného vo vzťahu k jej vzdelaniu a uplatneniu na trhu práce sú v jej prípade, vzhľadom na jej vážny zdravotný stav, ako aj na jej vek a doterajšie pracovné skúsenosti neobjektívne a neprijateľné a preto tieto tvrdenia odmieta, pričom poukazuje na to, že príjem z prevádzkovania živnosti je v jej prípade skutočne jediným zdrojom príjmu.

5. Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 CSP preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP, v rozsahu odvolania podľa § 379 CSP a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II. III. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa § 391 ods. 1 CSP zrušil výrok IV., ktorým súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania.

6. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým uznesením súdu prvej inštancie.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, a do vo výroku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania.

9. Predmetom konania je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Neodkladné opatrenie slúži k zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv strán sporu; podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo strany ohrozené; podľa súdnej praxe „pred rozhodnutím súdu o neodkladnom opatrení nie je z dôvodu krátkosti času priestor pre vykonanie dokazovania v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, pričom zároveň nesmú existovať vážnejšie pochybnosti o potrebe tejto úpravy, a preto rozsah dokazovania je zúžený vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia a nevykonáva sa dokazovanie v rozsahu ako v základnom konaní“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/25/2019 zo dňa 25.06.2019); z uvedeného je zrejmé, že osobitnej povahy inštitútu neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie a požiadavka rýchlosti prevláda pred úplným preukázaním uplatneného nároku; z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie; je však nevyhnutné, aby boli

osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana; návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný najmä vtedy, ak potreba dočasnej úpravy vzťahov strán nie je naliehavá a strana dostatočne neosvedčí bezprostredné ohrozenie práva, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo svoju obavu o ohrozenie exekúcie.

11. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd, či je:

- osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami,
- či tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti)
- uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti),
- navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav,
- právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality).

12. Z vyššie uvedených hľadísk posudzoval predmetnú vec aj odvolací súd. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým uznesením súdu prvej inštancie a udáva, že stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k výrokom napadnutého uznesenia I., II, III. Okresný súd správne posudzoval zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a dospel k správne záveru, že je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami a tvrdené osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

13. Odvolateľ v odvolaní namietal, že okresný súd rozhodol na základe nesprávnych skutkových zistení a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď vyhovel návrhu žalobkyne v plnom rozsahu.

14. Odvolací súd preskúmaním veci zistil, že v konaní bolo nesporne zistené, že predmetná nehnuteľnosť, v ktorej žalobkyňa prevádzkuje živnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu (ďalej len BSM). K zániku BSM strán sporu došlo na základe rozsudku o rozvode manželstva, ktorý nadobudol právoplatnosť 01.09.2023. Strany sporu sa nevedia dohodnúť o vyporiadaní vecí patriacich do ich BSM a užívání vecí patriacej do BSM – predmetnej nehnuteľnosti, v ktorej žalobkyňa prevádzkuje živnosť. Žalobkyňa začala v predmetnej nehnuteľnosti podnikáť od augusta 2023 na základe živnostenského oprávnenia. Viac ako 13 rokov pracovala, a to výlučne sama vo Vinárni pod hradom, ako zamestnankyňa žalovaného

15. Neodkladnosť úpravy pomerov žalobkyňa tvrdila v tom, že jej jediným príjmom je jej príjem z podnikateľskej činnosti vykonávanej v danej nehnuteľnosti - Vinárni pod hradom, vzhľadom na jej neurologické ochorenie má podstatne obmedzené pracovné možnosti.

16. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, z ktorého vyplýva, že žalovaný až výzvou zo dňa 15. 05. 2024 vyzval žalobkyňu, aby na svoju podnikateľskú činnosť nepoužívala predmetnú nehnuteľnosť. Z obsahu spisu je pritom zrejmé, že žalobkyňa v uvedenej nehnuteľnosti vykonáva podnikateľskú činnosť už od 01. 08. 2023, a to verejne, na základe vlastnej živnosti, bez akýchkoľvek predchádzajúcich námietok zo strany žalovaného.

17. V konaní bola osvedčená existencia nezhôd medzi bývalými manželmi, t. j. sporovými stranami ohľadom vyporiadania ich BSM a užívania nehnuteľnosti patriacej do BSM strán sporu - Vinárni pod hradom.

18. Nesporné je tiež, že dňa 26. 07. 2024 žalovaný v danej nehnuteľnosti odmontoval internetové zariadenie, znefunkčnil E kasu, odpojil zariadenie na reprodukciu hudby, poškodil barový pult, dňa 18.12.2024 žalovaný uzamkol prechodové dvere slúžiace na vstup zákazníkov do vinárne a odmietol poskytnúť žalobkyňi kľúč, taktiež odpojil aj poistky v elektrickej rozvodnej skrini, z ktorej je napájaná budova vinárne a rozvodovú skriňu uzamkol visiacim zámkom, od ktorého odmietol žalobkyňi poskytnúť kľúč. Uvedeným je osvedčené, že žalovaný znemožňuje žalobkyňi prevádzkovať živnosť v danej nehnuteľnosti. Žalovaný tiež za prítomnosti svedka uviedol, že bude pokračovať s búracími prácami a on si tam urobí niečo iné ako krčmu. Z sms správ, ktoré žalobkyňa posielala právne zástupcovi

žalovaného, vyplýva, že žiadala žalovaného aby jej nebránil podnikat' v spoločnej nehnuteľnosti Vinárni pod hradom. Žalovaný zároveň nijakým spôsobom neosvedčil, že by on sám v danej nehnuteľnosti patriacej do BSM strán sporu po zániku BSM strán sporu reálne vykonával podnikateľskú činnosť, prípadne že by mu v jej výkone bolo objektívne bránené. V rámci svojho odvolania a vyjadrení uvádzal žalovaný len všeobecné tvrdenia o tom, že mu žalobkyňa bráni v podnikaní, avšak tieto tvrdenia nepodložil žiadnymi konkrétnymi dôkazmi, ktoré by osvedčovali jeho aktívne využívanie nehnuteľnosti na podnikateľské účely v čase, keď v nej žalobkyňa podniká. Z týchto dôvodov krajský súd hodnotí tvrdenia žalovaného ako nepresvedčivé a účelové, pričom nezakladajú dôvod na zrušenie alebo zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené skutkové zistenia žalobkyňa osvedčila predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Osvedčila existenciu právneho vzťahu medzi sporovými stranami – nezhody o právach a povinnostiach strán sporu o užívaní vecí patriacich do ich nevysporiadaného BSM. Tvrdené a osvedčené skutočnosti žalobkyňou odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, keďže žalobkyňa nemá iný zdroj príjmov zabezpečujúcich jej životné potreby (princíp opodstatnenosti). Nariadením neodkladného opatrenia, ktoré má dočasný charakter možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobkyňa domáha (princíp efektívnosti). Navrhovaným neodkladným opatrením, nebude vytvorený nenávratný stav - samotným užívaním predmetnej nehnuteľnosti žalobkyňou nedochádza k jej znehodnocovaniu ani poškodeniu. Žalovaný ani netvrdil žiadne okolnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že by činnosť žalobkyne viedla k zhoršeniu stavu nehnuteľnosti alebo k zníženiu jej hodnoty, že by majetok patriaci do zaniknutého BSM bol ohrozený rizikom vyplývajúcim z podnikateľskej činnosti žalobkyne. Právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu - žalovaného neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality). Užívanie predmetnej nehnuteľnosti jedným z bývalých manželov pred vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva nemá samo osebe za následok porušenie práv druhého spoluvlastníka, ani nepredurčuje spôsob budúceho vyporiadania BSM. Vzhľadom na to, že nejde o úkony smerujúce k trvalému zásahu do predmetu vlastníckeho práva, nemôže byť takéto užívanie považované za konanie, ktoré by žalovanému spôsobovalo neprimeranú ujmu. V konaní bolo osvedčené, že žalovaný predmetnú nehnuteľnosť neužíval na svoju podnikateľskú činnosť po zániku BSM, vyjadril sa, že bude pokračovať s búracími prácami a on si tam urobí niečo iné ako krčmu. Zároveň žalobkyňa tvrdí, že žalovanému nebráni využívať nehnuteľnosť na podnikateľskú činnosť, čo žalovaný nerozporoval.

20. Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I., II., III. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Pre úplnosť odvolací súd udáva, že nariadené neodkladné opatrenie má len dočasný charakter, neprejudikuje rozhodnutie vo veci vyporiadania BSM. Súd v konaní o vyporiadanie BSM bude rozhodovať na základe vykonaným dokazovaním zisteného skutkového stavu a BSM vyporiada v súlade s hmotnoprávnymi predpismi (§ 149, 150 OZ).

22. Odvolací súd zrušil závislý výrok IV. rozhodnutia súdu prvej inštancie, z dôvodu, že v súlade s § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Rozhodnutím prvoinstančného súdu bolo rozhodnuté o nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania, žalobkyňa bola uložená povinnosť podať žalobu vo veci samej – žalobu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nejde teda o rozhodnutie, ktorým sa konanie vo veci samej končí. O trovách konania bude rozhodnuté v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Vzhľadom na uvedené neboli splnené predpoklady pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku IV. zrušiť v súlade s § 391 ods. 1 CSP.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd nerozhodol ani o trovách odvolacieho konania.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).